

ARAŞTIRMA MAKALESİ
RESEARCH ARTICLE
CBU-SBED, 2024, Cilt 11 (1): 108-119

Üniversite Öğrencilerinin Zaman Yönetimi Davranışları, Ders Çalışma Yaklaşımları ve Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi

Investigation of University Students' Time Management Behaviors, Study Approaches and Influencing Factors

Hafize Öztürk Can¹, Buse Kaya², Aleyna Akyürek³

¹Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü, Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
İzmir/Türkiye

²Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü, Ağrı/Türkiye

³Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü, Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
İzmir/Türkiye

e-mail: hafizeztrk@gmail.com bukaya@agri.edu.tr akyurek.aleyna1@gmail.com

ORCID: 0000-0001-8213-3330

ORCID: 0000-0002-2515-479X

ORCID: 0000-0002-6461-1498

*Sorumlu Yazar / Corresponding Author: Hafize Öztürk Can

Gönderim Tarihi / Received: 04.11.2023

Kabul Tarihi / Accepted: 30.12.2023

DOI: 10.34087/cbusbed.1386196

Öz

Bu araştırmanın amacı; üniversitede öğrenim gören öğrencilerin zaman yönetimi davranışları, ders çalışma yaklaşımları ve etkileyen faktörlerin belirlenmesidir. Araştırma, 2021-2022 Eğitim Öğretim Yılı Bahar Dönemi'nde toplanmış olup, evreni İzmir'de bir kamu üniversitesinin Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde eğitim gören tüm lisans öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise aktif olarak öğrenimine devam eden ve araştırmaya dahil edilme kriterlerini karşılayan lisans öğrencileri (n=580) oluşturmaktadır. Araştırma verileri, Tanıtıcı Bilgi Formu, Zaman Yönetimi Envanteri, Öğrenme ve Ders Çalışma Yaklaşımları Envanteri ile toplanmıştır. Veriler; SPSS programı ile analiz edilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin zaman yönetimi davranışlarının düşük düzeyde seyrettiği, öğrenme ve ders çalışma yaklaşımlarına ilişkin bilgi ve farkındalık düzeylerinin ise zaman yönetimine kıyasla daha iyi olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin öğrenme ve ders çalışma yaklaşımları ile cinsiyet değişkeni arasında istatistiksel bakımdan anlamlı farklılık olduğu (p<0.05); diğer değişkenler açısından zaman yönetimi davranışları ve öğrenme ve ders çalışma yaklaşımları arasında istatistiksel açıdan fark olmadığı saptanmıştır (p>0.05). Öğrencilerin zaman yönetimi davranışları ile öğrenme ve ders çalışma yaklaşımları arasında istatistiksel bakımdan anlamlı farklılık olduğu görülmüştür (p<0.05). Ayrıca, öğrencilerin cinsiyeti, medeni durumu, sınıf düzeyi ve bölümleri ile Zaman yönetimi Envanteri toplam puanı ve alt boyutları üzerine etkisi olmadığı saptanmıştır (p>0.05).

Anahtar Kelimeler: Ders çalışma, üniversite öğrencisi, öğrenme, öğrenme yöntemleri, zaman yönetimi

Abstract

The aim of this research is to determine the factors affecting the time management behaviors and study approaches of university students. The research was collected in the spring semester of the 2021-2022 academic year, and the universe consists of all undergraduate students studying at the Faculty of Health Sciences. The universe of the research consists of all undergraduate students studying at the university. The sample of the research consists of undergraduate students (n=580) who are actively studying at the Faculty of Health Sciences of a public university in Izmir and meet the inclusion criteria of the research. Research data were collected with the Introductory Information Form, Time Management Questionnaire, Approaches to Learning and Studying Inventory. The data were analyzed with the SPSS program. It was observed that there was a statistically significant

difference between the students' time management behaviors and their learning and study approaches. It was determined that the time management behaviors of the students participating in the study were at a low level, and their knowledge and awareness levels about learning and study approaches were more successful than time management. There was a statistically significant difference between the students' learning and study approaches and the gender variable ($p<0.05$); In terms of other variables, it was determined that there was no statistical difference between time management behaviors and learning and study approaches ($p>0.05$). In addition, it was determined that there was no effect on the gender, marital status, class level and departments of the students, and the total score and sub-dimensions of the Time Management Questionnaire($p>0.05$).

Keywords: Learning, learning methods, studying, time management, university student

1. Giriş

Zaman; yerine başka bir şey konulamayan, biriktirilemeyen, depolanamayan, başkasına sunulamayan, durdurulamayan, başlangıcı ve sonu belli olmayan, geri döndürülemeyen bir kavram olup, insan yaşamının en önemli öğelerinden biridir [1-4]. Zamanın tanımlanması zor ve soyut bir kavram olması, literatürde de sıklıkla incelenen bir konu olmasına neden olmaktadır. Zamanın incelenmesinde önemli noktalardan biri de zaman algısının sübjektif olmasıdır. Çünkü zaman, her insan tarafından farklı şekilde hissedilir ve algılanır [4]. Günümüzde bireylerin zamanlarını çalışma, ev ve aile ile ilişkili görevler, uyku, besin ihtiyacını karşılanması şeklinde değerlendirdikleri bilinmektedir. Bunların dışında kalan süre ise serbest zaman dilimini oluşturmaktadır. Serbest zaman diliminde ise pek çok insan zamanını farklı şekillerde değerlendirmekte ve yönetmektedir [5]. Zamanın iş ve çalışma üzerine 'fiziksel', başarısız olma düşüncesi gibi 'psikolojik', kişinin yaşam amacını içerecek şekilde 'felsefi' ve kişinin biyolojik saatini kapsayan 'biyolojik' etkileri vardır [6]. Bu özellikleriyle insan hayatında çok önemli etkileri olan zaman yönetimi ve kişinin sahip olduğu zamanı nasıl ve ne şekilde değerlendirdiği oldukça önemlidir [1,3,4].

Zaman yönetimi (ZY), kişinin yaşamında hedeflerine ulaşabilmesi için tüm kaynakların etkin şekilde kullanılarak, belli bir süre içerisinde uyulması gereken planlama, programlama, kontrol etme gibi becerileri uygulama sürecidir [3,7-11]. Bu özellikleri nedeni ile de yönetilmesi gereken bir kavram olduğu algısı oluşmuştur [7,8]. Zamanı verimli kullanmanın en önemli göstergesi olan ZY kişiye; nitelikli faaliyetlerde bulunma, bu faaliyetleri denetleme, kişisel performansı yükseltme becerisini kazandırır ve kişinin amaçlarına daha hızlı ulaşmasını destekler [1,3,13,14]. İyi bir ZY; daha iyi kariyer planı yapma, okuma ve öğrenmede artış, teknolojiyi takip etme, yaratıcılığın artması gibi faydalar sağlar. ZY; kişinin özel yaşamında da sağlıklı ilişkiler geliştirmesini, daha verimli bir yaşam sürdürmesini sağlar [15]. ZY'nin üzerinde durulması gereken noktalarından biri de, zamanı yönetmenin önünde engel oluşturan faktörlerin bilinmesidir. Bunlar; karar verememe, planlama eksikliği, öncelikleri oluşturmama, hayır

diyememe, erteleme alışkanlığı, sistemli çalışmama şeklinde sıralanmaktadır. Etkili ZY yapılabilmesi için bu etkenlerin ortadan kaldırılması gerekmektedir [9,13]. Kişi, zamanını yönetebildiği zaman hayatındaki pek çok şeyi de yönetebilir hale gelir [9]. Bu açıdan bakıldığında, ZY'nin en çok etkili olduğu alanlardan biri de üniversite eğitim dönemidir. Üniversite öğrencilerinin; hem mevcut olan akademik eğitim programlarını takip etmeleri, hem sınavlarında belli bir başarıya sahip olmaları hem de eğitim haricinde çeşitli sosyal faaliyetlere katılmaları için günlük hayatlarında birçok şeyi bir arada yönetebilmeleri gerekmektedir. Bu durum üniversite öğrencilerinde ZY'nin önemini ve gerekliliğini göstermektedir [1,2,4,9,16-18]. ZY'yi etkili şekilde uygulayabilen öğrenciler; öğrenme süreçlerini tüm çalışma süresine eşit olarak yayabilir ve de etkili öğrenmeyi sağlayabilirler (8). Zamanın etkili şekilde yönetilememesi öğrencilerde stresi artırır, akademik verimliliği ve başarıyı azaltır [9, 17].

Konu ile ilgili yapılan araştırmalara bakıldığında; Sainz ve arkadaşları (2019) tarafından yapılan çalışmada, üniversite öğrencilerinin ZY konusunda yeteri kadar bilinçli olmadıkları ve çoğunun kısa vadeli (günlük, haftalık) zaman planlaması yaptıkları sonucuna ulaşılmıştır [1]. Hemşirelik yüksekokulu öğrencilerinin ZY becerilerinin incelendiği çalışmada; öğrencilerin yaşı büyüdükçe ZY becerilerinin de arttığı ve okul başarısı ile ZY becerileri arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu bulunmuştur [10]. ZY'nin önemine rağmen üniversite öğrencilerinin çoğu zaman yönetimi yapamayabilirler [9]. Bunun için çaba gösterilmesi ve kişinin kendisini denetlemesi gerekmektedir [19]. Ayrıca bu becerinin geliştirilmesi yaşamın her aşamasında sağlanmalıdır. Çünkü insan, doğuştan ZY becerisine sahip değildir [7,17,18].

Öğrenme ve ders çalışma yaklaşımları, öğrencilerin akademik görevlere nasıl yaklaştıklarını belirtmektedir [20]. Akademik yaşamda olumlu sonuçlara ulaşmak için zaman yönetimi iyi yapılmalıdır. Ancak, üniversite öğrencilerinin önemli bir kısmı iyi bir ZY yapamamakla birlikte etkili öğrenme ve ders çalışma alışkanlıklarına da sahip olmadıkları belirtilmektedir [21,22]. Bugüne kadar, öğrenme ve ders çalışmaya ilişkin üç temel

yaklaşım belirlenmiştir. Bu kavramlaştırmaya göre ilk gruptaki öğrenciler, rutin öğrenme amacıyla başarısızlık korkusuyla çalışırlar (yüzeysel yaklaşım); ikinci gruptaki öğrenciler, başarıyı uygun düzeye çıkarmak için zamanı ve mekânı etkili kullanarak çalışırlar (stratejik yaklaşım) ve üçüncü gruptakiler, anlamı en üst düzeye çıkarmak için içsel bir ilgiyle çalışırlar (derinlemesine yaklaşım) [20,23]. Öğrenme için benimsedikleri yaklaşımla ilişkili olarak öğrenciler, sahip oldukları zamanın en az kısmını çalışmak için harcamaktadırlar [24]. Ders çalışma alışkanlıkları, öğrencilerin akademik görevlerini başarı ile tamamlamaları için kaynaklarını planlama, organize etme ve yönetme becerisi olarak tanımlanmaktadır. Bu kaynaklardan biri de zamandır. Öğrenme ve ders çalışma becerileri, üniversite öğrencilerinin akademik performanslarını ve öğrenme becerilerine ilişkin yeterlilik düzeylerini etkiler [25]. Rabia ve arkadaşları (2017) tarafından yapılan çalışma sonucunda; çalışma alışkanlıkları ile akademik performans arasında anlamlı bir ilişki olduğu belirtilmiştir [26].

Bu araştırma üniversite öğrencilerinin ZY davranışları ile ders çalışma yaklaşımları hakkında veri toplamak, öğrencilerin ZY davranışları ile ders çalışma yaklaşımlarını etkileyen faktörleri incelemek, bu konuda farkındalık oluşturmak ve literatüre katkıda bulunmak adına yapılmıştır.

2. Materyal ve Metot

Bu araştırmanın amacı; üniversitede öğrenim gören öğrencilerin ZY davranışları, ders çalışma yaklaşımları ve etkileyen faktörlerin belirlenmesidir. Araştırma soruları şunlardır:

1. Öğrencilerin zaman yönetimi beceri düzeyi nedir?
2. Öğrencilerin öğrenme ve ders çalışma yaklaşımlarının düzeyi nedir?
3. Öğrencilerin sosyodemografik özelliklerinin (cinsiyet, yaş, medeni durum, kardeş sayısı), zaman yönetimi becerilerine etkisi var mıdır?
4. Öğrencilerin sosyodemografik özelliklerinin (cinsiyet, yaş, medeni durum, kardeş sayısı), öğrenme ve ders çalışma yaklaşımlarına etkisi var mıdır?
5. Öğrencilerin öğrenimlerine ilişkin bilgilerin (sınıf düzeyi, bölüm), zaman yönetimi becerilerine etkisi var mıdır?
6. Öğrencilerin öğrenimlerine ilişkin bilgilerin (sınıf düzeyi, bölüm), öğrenme ve ders çalışma yaklaşımlarına etkisi var mıdır?
7. Öğrencilerin ZY puanları ile öğrenme ve ders çalışma yaklaşımları puanları arasında ilişki var mıdır?

2.1 Evren ve Örneklem

Araştırma verileri, İzmir’de bir kamu üniversitesinin Sağlık Bilimleri Fakültesi’nde öğrenim gören öğrencileri ile 2021-2022 Eğitim Öğretim Yılı Bahar döneminde gerçekleştirildi. Araştırmanın evrenini;

Sağlık Bilimleri Fakültesi’nde öğrenim gören tüm öğrenciler (n=861) oluşturmaktadır. Örneklemi ise bu öğrencilerden aktif olarak öğrenimine devam edenler oluşturmuştur. Evreni belli olan örneklem büyüklüğü üzerinde, Epi Info uygulaması üzerinden sıklık %50, güven aralığı %99 alınarak 375 olarak hesaplanmıştır (Örneklem sayısı (n= 375). Ancak, araştırmanın amacı açıklandıktan sonra gönüllü olarak araştırmaya katılan tüm öğrenciler örnekleme alınmıştır (n=580). Böylece fakültede öğrenim gören öğrencilerin %67,36’sine ulaşılmıştır. Araştırmaya dahil edilme kriterleri; araştırmaya katılmaya gönüllü ve eğitimine devam eden öğrencilerden oluşmuştur.

Veri Toplama
Araştırmanın verileri tanıtıcı bilgi formu, Zaman Yönetimi Envanteri (ZYE) (Time Management Questionnaire) ve Öğrenme ve Ders Çalışma Yaklaşımları Envanteri (ÖDYE-Kısa Form) (Approaches to Learning and Studying Inventory (ALSI-Short Version) aracılığıyla araştırmacılar tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle toplanmıştır.

2.2.1 Tanıtıcı Bilgi Formu: Araştırmacılar tarafından literatür taraması ile oluşturulmuştur. Form, sosyodemografik özellikler (11 soru) ve üniversite öğrenimine ilişkin bilgiler (2 soru) olmak üzere iki bölümden oluşmakta olup, toplam 13 soru içermektedir [7,13,14].

2.2.2 Zaman Yönetimi Envanteri (ZYE) (Time Management Questionnaire): Orijinal ölçek, Britton ve Tesser tarafından 1991 yılında geliştirilmiş olup, Türkçe uyarlaması; İşcan (2008) tarafından yapılmıştır. Ölçek 25 maddeden oluşmaktadır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 25, en yüksek puan ise 100’dür. Ölçme aracı için öğrencilerden her maddenin karşısında bulunan “her zaman”, “sık sık”, “ara sıra”, ve “hiçbir zaman” seçeneklerinden birini işaretlemeleri istenmektedir. ZYE kendi içinde üç alt boyuttan oluşmaktadır. Bunlar; Zaman Planlaması, Zaman Yönetimi Tutum ve Becerileri ve Zaman Düşmanları’dır. Ölçekten alınan puan yükseldikçe ZY becerilerinin de yükseldiği belirtilmiştir. Ayrıca ZYE değerlendirmesi üç düzeyde de yapılabilmektedir. Buna göre, ortalamanın sağındaki değer 75,101 olarak belirlenmiştir. 75.101 değerinin üzerindeki puanlar “yüksek beceri” düzeyini oluşturmaktadır. Ortalamanın solundaki sınır değeri ise 59,507 olarak belirlenmiştir. 59,507’nin altındaki puanlar “düşük beceri” düzeyini, 59,507 ile 75,101 arasındaki puanlar ise “orta beceri” düzeyini oluşturmaktadır [13]. Orijinal ölçeğin Cronbach-Alpha değeri 0,750 dir. Araştırmamızda Cronbach-Alfa katsayısı ise 0,704 olarak bulunmuştur.

2.2.3 Öğrenme ve Ders Çalışma Yaklaşımları Envanteri (ÖDYE-Kısa Form) (Approaches to Learning and Studying Inventory (ALSI-Short Version): ÖDYE-Kısa Formu, Enwistle ve diğerleri (2002) tarafından öğrenme ve ders çalışma yaklaşımlarını değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Geçerlilik

ve güvenilirlik çalışması Topkaya ve ark. (2011) tarafından yapılmıştır. ÖDYE; Yüzeysel Öğrenme, Derinlemesine Öğrenme, Çalışmayı İzleme, Çaba Yönetimi ve Düzenli Çalışma olmak üzere toplam beş alt boyut ve 18 maddeden oluşmaktadır [23, 27]. Envanterin düzeyleri “(1) tamamen uygun” ile “(5) hiç uygun değil” arasında değişen beşli dereceleme ölçeği üzerinde değerlendirilmektedir. ÖDYE’den alınabilecek en düşük puan 18, en yüksek puan 90’dır. Her bir öğrenme yaklaşımı boyutundan alınan düşük puan, bireyin o öğrenme yaklaşımını kullanmayı daha çok tercih ettiğini, yüksek puan ise o öğrenme yaklaşımını kullanmayı daha az tercih ettiğini göstermektedir. Bireyler üç öğrenme yaklaşımı boyutunun hangisinden en düşük puan almışlarsa, söz konusu öğrenme yaklaşımını daha çok benimsedikleri sonucuna ulaşılmaktadır. Envanterin McDonald’ın ω güvenilirlik katsayısı sonuçlarına göre; yüzeysel öğrenme alt ölçeği için McDonald’ın ω güvenilirlik katsayısı 0.60, derinlemesine öğrenme alt ölçeği için 0.75, çalışmayı izleme alt ölçeği için 0.85, çaba yönetimi alt ölçeği için 0.45 ve son olarak düzenli çalışma alt ölçeği için McDonald’ın ω güvenilirlik katsayısı 0.74 olarak hesaplanmıştır [27]. Araştırmamızda Cronbach-Alfa katsayısı 0,759 olarak bulunmuştur.

2.2 Veri Analizi

Verilerin analizinde IBM Corp., SPSS 25 programı kullanılmıştır. Değişkenler için tanımlayıcı istatistiksel yöntemler olan ortalama, standart sapma ($\bar{x} \pm SD$), sayı (n), yüzde (%); kategorik değişkenlerin analizi için ki-kare (χ^2); sürekli değişkenlerin analizi için ise, iki bağımsız grubun karşılaştırmasında Independent sample t-test, üç ve üzeri bağımsız grubun karşılaştırmasında analysis of variance test (ANOVA) uygulanmıştır. Yapılan tüm analizlerde istatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ alınmıştır.

2.3 Araştırmanın Güçlülükleri ve Sınırlılıkları

Araştırma verileri sadece bir sağlık bilimleri fakültesinde eğitim alan öğrencilerinden toplanmıştır. Bu nedenle araştırma tüm üniversite öğrencilerine genellenemez. Ayrıca, çalışmada kullanılan ölçeklerin araştırmanın amacına uygun olduğu varsayılmaktadır. Araştırmanın diğer bir sınırlılığı da öğrencilerin anket sorularına kendi öz yetkinlikleri ile yanıt verdiklerinin düşünülmesidir. Araştırma verilerinin toplandığı sürelerde eğitimin hibrit devam etmesi nedeni ile araştırma kriterlerine uyan tüm öğrencilere ulaşılamamıştır.

3. Bulgular ve Tartışma

Tablo 1. Öğrencilerin Sosyodemografik Özellikleri ve Öğrenim Durumlarının Dağılımı

Cinsiyet	Sayı	%
Kadın	546	94,1
Erkek	34	5,9
Yaşanılan Yer		
Aileden Ayrı Ev	146	25,3
Ailenin Yanı	141	24,4
Öğrenci Yurdu	290	50,2

Baba Eğitim Durumu		
Okuryazar-İlkokul	153	26,7
Ortaokul	88	15,3
Lise ve Üzeri	333	58,0
Anne Eğitim Durumu		
Okuryazar-İlkokul	243	42,5
Ortaokul	98	17,1
Lise ve Üzeri	231	40,4
Babanın Çalışma Durumu		
Çalışmıyor	46	8,1
Kendi İşyerinde Çalışıyor	117	20,6
Kamu Sektörü	102	17,9
Özel Sektörde	148	26,0
Emekli	156	27,4
Annenin Çalışma Durumu		
Çalışmıyor	365	63,3
Kendi İşyerinde Çalışıyor	21	3,6
Kamu Sektörü	52	9,0
Özel Sektörde	97	16,8
Emekli	42	7,3
Kardeşi Olma Durumu		
Kardeş yok	49	8,5
Kardeş var	529	91,5
Medeni Durum		
Evli	14	2,4
Bekar	564	97,6
Çocuğu Olma Durumu		
Evet	3	0,5
Hayır	576	99,5
Şu Anda Eğitim Aldığı Sınıf		
Birinci Sınıf	202	34,8
İkinci Sınıf	155	26,7
Üçüncü Sınıf	152	26,3
Dördüncü Sınıf	71	12,2
Şu Anda Eğitim Aldığı Bölüm		
Ebelik	301	51,9
Beslenme ve Diyetetik	203	35,0
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon	76	13,1
Toplam	580	100,0

Araştırmanın katılımcıları en yüksek oranda kadın öğrencilerden oluşmaktadır. Öğrencilerin yarısı yurttan kalmaktadır.—Öğrencilerin babalarının çoğunluğu lise ve üzeri eğitime sahipken, annelerinin ise okuryazar-ilkokul düzeyinde eğitime sahiptir. Ayrıca, araştırmaya katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu şu anda birinci sınıf ve ebelik bölümü öğrencisidir (Tablo 1).

Tablo 2. Öğrencilerin ZYE Puanları ile Alt Boyut Puanları Ortalaması, Zaman Yönetimi Beceri Düzeyi ve ÖDYE Toplam Puanları ile Alt Boyut Puanları Ortalaması

ZYE Toplam Puanları ve Alt Boyut Puanları	□±SD	Min-Max.	Ölçekten Gereken Minimum-Puan	Alınması Maximum
Zaman Planlaması	29,43±5,71	13,00-48,00	12,00	-48,00
Zaman Yönetimi Tutum ve Becerileri	17,50±2,72	11,00-28,00	8,00	-32,00
Zaman Düşmanları	11,78±2,36	7,00-20,00	5,00	-20,00
ZYE Toplam Puan	58,72±7,14	41,00-89,00	25,00	-100,0
Zaman Yönetimi Beceri Düzeyi	Sayı	%		
Düşük düzey beceri (59,507'nin altında olanlar)	335	57,8		
Orta düzey beceri (59,507-75,101 arası olanlar)	230	39,7		
Yüksek beceri (75,101'in üzerinde olanlar)	15	2,6		
Toplam	580	100,0		
ÖDYE Toplam Puanları ve Alt Boyut Puanları	□±SD	Min-Max.	Ölçekten Gereken Minimum-Puan	Alınması Maximum
Yüzeysel Öğrenme	13,98±3,00	4,00-20,00	4,00	-20,00
Derinlemesine Öğrenme	12,43±4,06	6,00-29,00	6,00	-30,00
Çalışmayı İzleme	8,07±2,65	4,00-20,00	4,00	-20,00
Çaba Yönetim	4,77±1,73	2,00-10,00	2,00	-10,00
Düzenli Çalışma	5,22±1,94	2,00-10,00	2,00	-10,00
ÖDYE Toplam Puan	44,50±8,13	22,00-86,00	18,00	-90,00

Tablo 2'de öğrencilerin ZYE toplam puanları, zaman yönetimi beceri düzeyleri ve alt boyut puanları ile birlikte ÖDYE toplam puanları ve alt boyut toplam puanları ortalaması verilmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin ZYE toplam puanı 58,72±7,14 olarak belirlenmiştir. Öğrenciler %57,8 ile en yüksek oranda düşük düzey ZY becerisine sahiptir (Tablo 2). Yapılan araştırmalarda [12,28] öğrencilerin ZYE puanına göre orta düzeyde olduğu belirlenirken bizim çalışmamızda ise düşük düzeydedir. Bizim araştırmamız ile diğer araştırmaların sonuçlarındaki farklılığın sebebinin örneklem grubundaki farklılıktan kaynaklanabileceği düşünülmektedir.

Tablo 3'de öğrencilerin sosyo demografik özellikleri ile ZYE ve ÖDYE toplam puanları ve alt boyut puanları ortalaması karşılaştırılması verilmiştir. ZYE ve ÖDYE toplam puanlarının

öğrencilerin cinsiyetleri ve medeni durumlarını etkileme durumu incelendiğinde; cinsiyet ve medeni durum ZYE toplam puanı ve alt boyutları üzerine etkisi olmadığı ($p>0,05$), ancak, Zaman Düşmanları alt boyutunun cinsiyetten etkilendiği belirlenmiştir ($p<0,05$) saptanmıştır. Öğrencilerin yaşları ile ZYE toplam puanı ve Zaman Yönetimi Tutum ve Becerileri dışındaki alt boyutları ve ÖDYE toplam puanı ve alt puan boyutları arasında anlamlı bir ilişki bulunmazken ($p<0,05$), Zaman Düşmanları alt boyutu toplam puanı arasında negatif yönde anlamlı ilişki tespit edilmiştir ($p>0,05$). Ayrıca, öğrencilerin kardeş sayıları ile ZYE toplam puanı ve alt boyut puanları ile arasında anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmemiştir ($p>0,05$).

Tablo 3. Öğrencilerin Sosyodemografik Özellikleri ile ZYE ve ÖDYE Toplam Puanları ve Alt Boyut Puanları Ortalaması Karşılaştırılması

		ZYE Toplam ve Alt Boyutları				ÖDYE Toplam ve Alt Boyutları					
		ZYE Toplam Puan	Zaman Planlaması	Zaman Yönetimi Tutum ve Becerileri	Zaman Düşmanları	ÖDYE Toplam Puan	Yüzeysel Öğrenme	Derinlemesine Öğrenme	Çalışmayı İzleme	Çaba Yönetimi	Düzenli Çalışma
Cinsiyet	N	±SD	±SD	±SD	±SD	±SD	±SD	±SD	±SD	±SD	±SD
Kadın	546	58,64 ±7,11	29,45±5,77	17,46±2,69	11,72±2,32	44,26±8,03	13,98±2,98	12,35±4,02	8,02±2,59	4,73±1,74	5,15±1,93
Erkek	34	60,02±7,53	29,11±4,82	18,26±3,07	12,64±2,83	48,35±8,89	13,94±3,33	13,79±4,53	8,97±3,28	5,35±1,59	6,29±1,69
	t	-1,100	,329	-1,672	-2,201	-2,863	,090	-2,006	-2,034	-2,005	-3,332
	p	0,272	0,742	0,095	0,028	0,004	0,928	0,045	0,042	0,045	0,001
Medeni Durum											
Evli	14	55,92±7,11	28,57±4,56	16,35±3,22	11,00±2,07	44,85±8,80	13,28±3,17	13,14±4,12	8,71±3,09	4,57±1,45	5,14±1,51
Bekar	564	58,78±7,13	29,43±5,74	17,53±2,70	11,80±2,37	44,49±8,13	13,98±3,00	12,42±4,07	8,06±2,64	4,78±1,74	5,23±1,95
	t	-1,480	-,561	-1,605	-1,257	,166	-,866	,651	,910	-,450	-,170
	p	0,140	0,575	0,109	0,209	0,868	0,387	0,515	0,363	0,653	0,865
Toplam		58,73±7,13	29,44±5,72	17,50±2,72	11,78±2,35	44,48±8,14	13,99±3,00	12,42±4,06	8,06±2,64	4,77±1,74	5,22±1,94
Yaş											
	r	,028	,061	,025	-,091*	,024	,000	,019	,043	,062	-,052
	p	0,497	0,141	0,551	0,028	0,564	1,000	0,655	0,306	0,137	0,212
Kardeş Sayısı											
	r	,020	,058	-,002	-,078	-,073	,021	-,088*	-,045	-,085	-,011
	p	0,650	0,186	0,971	0,075	0,096	0,632	0,043	0,306	0,050	0,796

Araştırmada, erkeklerin puanı kadınlara göre daha yüksektir. Öğrencilerin cinsiyetleri açısından; kadın öğrencilerin ZYE toplam puanı Zaman Yönetimi Tutum ve Becerileri ve Zaman Düşmanları alt boyutu puan ortalamaları erkekler göre daha düşüktür. Bu açıdan erkek öğrencilerin daha iyi zaman yönetimine sahip olduğu düşünülmektedir. Yılmaz ve Goncagül'ün araştırmasında, bizim araştırma bulgularımıza benzer şekilde cinsiyet ile ZY toplam puanı arasında istatistiksel açıdan anlamlı fark saptanmamıştır [12]. Çağlıyan ve Gural, (2009) tarafından yapılan çalışma sonucunda ise öğrencilerin cinsiyetleri ile ZY toplam puan ortalaması arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir [6]. Araştırma sonuçları arasında farklılığın nedeninin iki araştırmadaki katılımcıların cinsiyetlerinin oranlarındaki dengesizlikten kaynaklanabileceği düşünülmektedir. Araştırmamızda evli olan öğrencilerin ZYE puanları bekar olanlara göre daha düşüktür. Fakat istatistiksel açıdan anlamlı fark saptanmamıştır. Eroğlu ve Koca Kutlu tarafından (2020) yapılan çalışmada da katılımcıların medeni durumları ile ZY toplam puan ve alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığı belirtilmiştir [29]. Bu iki araştırmanın sonuçlarının benzer olduğu görülmektedir. Araştırmamızda öğrencilerin çok azının evli olmasının puanlarına etki ettiği düşünülmektedir. Oysaki evli ve öğrenci olanların, yaşamlarının iki ayrı yönünü yürütebilmek adına zamanlarını daha etkin kullanmalarını gerekli kılmaktadır. Bu sonuç araştırmamızın ortaya koyduğu önemli bir bulgudur. Cinsiyetin Yüzeysel Öğrenme alt boyutu dışındaki tüm alt boyutlar ve ÖDYE toplam puanını etkilediği belirlenmiştir ($p < 0,05$). ÖDYE'den alınan düşük puanlar, o öğrenme ve çalışma alışkanlığına sahip olduklarını göstermektedir. Kadın öğrencilerin ÖDYE toplam puan ortalaması daha düşüktür. Bu açıdan kadın öğrencilerin erkek öğrencilere göre olumlu öğrenme ve ders çalışma yaklaşımlarının daha yüksek olduğu saptanmıştır. Smith ve Miller (2005) tarafından Avustralyalı üniversite öğrencilerinin öğrenme yaklaşımlarının çeşitli değişkenler açısından incelendiği çalışma sonucunda kadın öğrencilerin öğrenme yaklaşımlarını daha fazla benimsedikleri sonucuna ulaşılmıştır [30]. Smith ve Miller'ın araştırmasının bulguları ile bizim araştırma bulgularımızın benzer olduğu görülmektedir. Lake ve Boyd (2015) tarafından yapılan, üniversite öğrencilerinin yaş ve cinsiyetlerine göre derin ve yüzeysel öğrenme yaklaşımlarının incelediği çalışma sonucunda; cinsiyet ile iki öğrenme yaklaşımı arasında istatistiksel açıdan anlamlı fark saptanmamıştır [31]. Bizim araştırmamızda da Lake ve Boyd'un araştırmasında olduğu gibi yüzeysel öğrenme ve cinsiyet arasında istatistiksel açıdan anlamlı fark saptanmamıştır. Derin öğrenme açısından Lake ve Boyd'un araştırması ile bizim araştırmamızdaki bulguların farklılığın sebebinin, örneklem

farklılığından olabileceği düşünülmektedir. Ayrıca, öğrencilerin medeni durumları ile ÖDYE ve alt boyutları arasında anlamlı farklılık olmadığı belirlenmiştir ($p > 0,05$).

Bu araştırmada, öğrencilerin yaşları arttıkça Zaman Düşmanları alt boyutu açısından daha kötü zaman yönetimine sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. ZYE'ne ilişkin sonuçlarımız, literatür ile benzerlik göstermektedir [12,28,32,33]. Kuşçu Karatepe ve arkadaşları (2020)'nin yaptığı çalışmada ise öğrencilerin yaşları ile ZY toplam puanları arasında anlamlı farklılık olduğu ifade edilmiştir [7]. Lake ve Boyd'un araştırmasında yaş ve öğrenme yaklaşımları arasında istatistiksel açıdan anlamlı fark olduğu saptanmıştır [31]. Bizim araştırmamız ile Lake ve Boyd'un araştırmasındaki bulguların farklılığının, Lake ve Boyd'un derin ve yüzeysel olmak üzere yalnızca iki öğrenme yaklaşımını ele almalarından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Öğrencilerin kardeş sayıları ile ZYE toplam puanı ve alt boyut puanları ile arasında anlamlı bir ilişki belirlenmemiştir ($p > 0,05$). Oysaki Kuşçu Karatepe ve arkadaşları (2020)'nin çalışmasında kardeş sayısının ZY'yi etkilediği belirtilmiştir [7]. Ayrıca, araştırmamızda öğrencilerin kardeş sayılarının ÖDYE toplam ve Yüzeysel Öğrenme, Çalışmayı İzleme ve Düzenli Çalışma alt boyutları ile arasında anlamlı bir ilişki belirlenemezken; Derinlemesine Öğrenme ve Çaba Yönetimi arasında negatif yönlü bir ilişki belirlenmiştir ($p > 0,05$). Bu sonuç, kardeş sayısı çok olanların derinlemesine öğrenme ve çabalarının daha yüksek olduğunu düşündürmektedir. Bizim araştırmamızın bu bulgusuna benzer olarak; Çakmak (2020) tarafından ortaokul öğrencilerinde teknoloji ile kendi kendine öğrenme ve ders çalışma öz yeterlilik algısının incelenmesi amacıyla yapılan çalışmada; kardeş sayısı az olanların ders çalışma öz yeterlilik algılarının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır [34]. Çakmak'ın araştırması ile bizim araştırmamızdaki sonuçların farklılığının sebebinin, Çakmak'ın araştırmasının yetişkin örneklem grubundan oluşmamasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Derinlemesine öğrenme, başarıyı üst düzeye çıkarmak için çalışmak demektir. Diğer taraftan derinlemesine yaklaşım, öğrenmenin çaba, anlama süreci ve bütünleştirme gerektirdiği ve bunun yanı sıra, bilginin otorite tarafından sunulması yerine kişinin muhakeme etmesi yoluyla kazanıldığı durumu tanımlamaktadır [35].

Tablo4. Öğrencilerin Sınıf Düzeyleri ve Bölümleri ile ZYE ve ÖDYE Toplam Puanları ve Alt Boyut Puanları Karşılaştırılması

		ZYE Toplam Puanı ve Alt Boyutları					ÖDYE Toplam Puanı ve Alt Boyutları				
		ZYE Toplam Puan	Zaman Planlaması	Zaman Yönetimi Tutum ve Becerileri	Zaman Düşmanları	ÖDYE Toplam Puan	Yüzeysel Öğrenme	Derinlemesine Öğrenme	Çalışmayı İzleme	Çaba Yönetimi	Düzenli Çalışma
Sınıf Düzeyi	n	□±SD	□±SD	□±SD	□±SD	□±SD	□±SD	□±SD	□±SD	□±SD	□±SD
Birinci Sınıf	202	58,21±6,86	28,79±5,64	17,53±2,57	11,87±2,55	44,12±8,02	14,00±3,03	12,00±4,06	7,87±2,73	4,78±1,78	5,47±2,00
İkinci Sınıf	155	59,32±7,24	29,92±5,49	17,56±2,79	11,83±2,24	44,72±6,91	14,03±2,86	12,74±3,91	8,09±2,40	4,74±1,51	5,09±1,75
Üçüncü Sınıf	152	58,38±7,37	29,53±6,06	17,25±2,75	11,59±2,33	44,98±9,18	14,11±3,05	12,78±4,19	8,23±2,75	4,68±1,91	5,17±2,02
Dördüncü Sınıf	71	59,56±7,14	29,91±5,59	17,85±2,91	11,78±2,16	44,04±8,60	13,56±3,15	12,28±4,10	8,26±2,73	5,00±1,68	4,92±1,92
	F	1,156	1,411	,878	,439	,434	,572	1,484	,680	,546	1,906
	p	0,326	0,239	0,452	0,725	0,729	0,634	0,218	0,565	0,651	0,127
Bölüm											
Ebelik	301	59,09±7,28	29,88±5,76	17,58±2,81	11,63±2,42	43,81±8,52	13,80±2,89	12,17±4,03	8,10±2,69	4,64±1,73	5,07±1,97
Beslenme ve Diyetetik	203	58,46±6,86	29,18±5,61	17,39±2,57	11,88±2,27	45,46±7,50	14,31±3,18	12,77±4,08	8,07±2,53	4,98±1,73	5,32±1,95
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon	76	57,92±7,25	28,30±5,70	17,50±2,73	12,11±2,34	44,67±8,02	13,82±2,92	12,59±4,15	7,96±2,80	4,72±1,74	5,56±1,73
	F	1,020	2,609	,282	1,560	2,533	1,820	1,370	,092	2,262	2,368
	p	0,361	0,074	0,754	0,211	0,080	0,163	0,255	0,913	0,105	0,095
Toplam		58,72±7,14	29,43±5,71	17,50±2,72	11,78±2,36	44,50±8,13	13,98±3,00	12,43±4,06	8,07±2,65	4,77±1,73	5,22±1,94

Öğrencilerin sınıf düzeyleri ve bölümleri ile ZYE ve ÖDYE toplam puanları ve alt boyut puanları karşılaştırılması Tablo 4'te verilmiştir. Öğrencilerin üniversite öğrenimlerine ilişkin bilgilerinden sınıf düzeyi ve bölüm değişkenleri ile ZYE ve ÖDYE toplam puan ve alt boyutları arasında anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p>0,05$). Literatürde ise sınıf düzeyi ile Zaman Düşmanları alt boyutu arasında anlamlı fark tespit edilmiştir [6,36]. Eranil ve Özcan (2018) tarafından lise öğrencilerinin boş zaman yönetimi becerisinin incelendiği çalışmada ise, öğrencilerin sınıf düzeyleri ile zaman yönetimleri arasında istatistiksel açıdan fark saptanmamıştır [37]. Erdamar Koç (2010) tarafından öğretmen adaylarının ders çalışma stratejilerini etkileyen bazı değişkenler açısından incelendiği çalışmada sınıf düzeyinin ders çalışma stratejisi kullanımını üzerinde etkili olmadığını belirtmiştir [38]. Araştırma bulguları literatür ile benzerlik göstermektedir. Kibar ve arkadaşları (2014) tarafından Karabük Üniversitesi öğrencilerinin zaman yönetimi becerileri ile akademik başarıları arasındaki ilişkinin incelendiği çalışmada, öğrencilerin öğrenim gördükleri fakülte ile zaman yönetimi becerileri arasında istatistiksel açıdan anlamlı fark belirlenmiştir [3]. Bu araştırma sağlık bilimlerinde okuyan farklı bölümlerdeki öğrencilerle yapılmıştır. Bu nedenle sonuçlar, fakülte içinde yer alan bölümlere göre değerlendirilmiştir. Buna göre bölümlere göre ZYE ve ÖDYE toplam puan ve alt boyutları arasında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır.

. ZY yapabilmek bir süreç gerektirir. Bu nedenle daha erken yaşlarda öğrencilerin ZY davranışlarının belirlenmiş olması ve yetersiz olduğu görülen bireylerin desteklenmesi gerekmektedir. Üniversite yılları, çalışma yaşamına ve yetişkinliğe geçişte son aşamadır. Bu çalışmada sadece öğrencilerin bu becerilere ilişkin seviyeleri belirlenmiştir. Yetişkinlik dönemindeki bireylerin pek çok sorumlulukları olacağı için ve bu sorumlulukları yerine getirmek için zamanlarını daha etkin kullanmaları gerekmektedir. Zamanını doğru planlayamayan, doğru kullanamayan birey hayatındaki hiçbir şeyi yetiştiremeyeceği endişesini yaşar. Birçok insan, zamanlarını etkili biçimde nasıl yöneteceğini bilememektedir. Zamanını etkili olarak kullanamayanlar, profesyonel anlamda günlük yaşamlarını da yönetmekte ve planlamakta zorlanırlar [4]. ZY konusunda beceriye sahip öğrencilerin, mezuniyet sonrasında da zamanı etkin kullanacakları ve verimliliklerine katkıda bulunacağı belirtilmektedir [18].

Araştırmanın diğer değişkeni ise öğrenme ve ders çalışma yaklaşımlarıdır. Günümüzde bilgi akışının hızlanması ve bilgi teknolojisinin gelişmesi ile birlikte artık çalışmak ve öğrenmek yaşamın en önemli gerekliliklerinden biri haline almıştır [25]. Bu nedenle üniversite öğrencilerinden beklenen akademik başarılarının yüksek olmasıdır. Bunun

için de etkili ders çalışma stratejilerine sahip olmaları gerekmektedir [38]. Üniversite eğitimine yeni başlayan öğrencilerin düzenli çalışmayı temel alarak mesleki eğitimlerine başlamaları önemli olduğu düşünülmektedir.

Tablo 5'te öğrencilerin ZYE ve ÖDYE toplam puanları ve alt boyutları arasındaki ilişki verilmiştir. Öğrencilerin ZYE toplam puanı ile alt boyut puanları arasında da pozitif yönde anlamlı ilişki belirlenmiştir ($p<0,05$). ÖDYE toplam puanı ile alt boyut puanları arasında da anlamlı ve pozitif yönde bir ilişki saptanmıştır ($p<0,05$). Ayrıca, ZYE ve ÖDYE toplam puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunmuştur ($p<0,05$). ZYE toplam puanı arttıkça ÖDYE toplam puanı azalmaktadır. Buradan hareketle ZY daha iyi olan öğrencilerin öğrenme ve ders çalışma yaklaşımlarını benimsedikleri ortaya çıkmaktadır.

Sağlık bilimlerinin uygulamalı bir bilim dalı olması neticesinde, sahada aktif görev alan öğrencilerin ZY ile öğrenme ve ders çalışma yaklaşımlarına ayırabilecekleri süre kısıtlanmaktadır. Bu bağlamda öğrencilerin kısıtlı zaman dilimlerini etkin ve verimli kullanma zaruriyetleri doğmaktadır. ZY ve öğrenme yaklaşımları bireysel farklılıklar da gösterebilir. Bu nedenle bireysel, niteliksel araştırmalar farklı sonuçların çıkmasını sağlayabilir.

4. Sonuç ve Öneriler

Araştırmada, öğrencilerin zaman yönetim becerilerine, öğrenme ve ders çalışma yaklaşımlarına yaş, medeni durum, kardeş sayısı, sınıf düzeyi ve bölüm değişkenlerinin etkisi olmadığı belirlenmiştir. İstatistiksel bakımdan da anlamlı farklılık görülmemiştir. Bu sonuçlar, öğrencilerin zamanlarını yönetme ve öğrenme ve ders çalışma yaklaşımlarına yaşlarını, medeni durumlarının, kardeş sayılarının, sınıf düzeylerinin ve bölümlerinin etkisi olmadığını ortaya koymaktadır.

Elde edilen sonuçlar değerlendirildiğinde; Öğrencilerin öğrenme ve ders çalışma yaklaşımları bilgi ve farkındalık düzeylerinin ZY'ye kıyasla daha başarılı olarak seyrettiği söylenebilir. Bu bağlamda öğrencilerin kısıtlı zaman dilimlerini en etkin ve verimli kullanma becerilerini kazanabilmeleri için çeşitli farkındalık eğitimleri planlanabilir. Bunun yanı sıra ZY ile örtüşen müfredat düzenlemelerine de gidilebilir ve de zaman yönetimine etkili olabileceği düşünülen diğer değişkenlerin de araştırılması önerilir. Ayrıca eğitim verildikten sonra çalışma tekrarlanarak önceki sonuçlarla karşılaştırılması önerilebilir. Uygulamalı bilimler öğrencileri için ZY ile öğrenme ve ders çalışma yaklaşımı becerilerinin kazanılması onlara hem mesleki hem serbest zaman dilimleri açısından kolaylık sağlayabilecektir.

Tablo 5. Öğrencilerin ZYE ve ÖDYE Toplam Puanları Karşılaştırılması

		ZYE Toplam Puanı ve Alt Boyutları				ÖDYE Toplam Puanı ve Alt Boyutları					
		ZYE Toplam Puan	Zaman Planlaması	Zaman Yönetimi Tutum ve Becerileri	Zaman Düşmanları	ÖDYE Toplam Puan	Yüzeysel Öğrenme	Derinlemesine Öğrenme	Çalışmayı İzleme	Çaba Yönetimi	Düzenli Çalışma
ZYE Toplam Puan	r	1	,820	,661	,276	-,297	,018	-,268	-,225	-,139	-,279
	p		0,000	0,000	0,000	0,000	0,674	0,000	0,000	0,001	0,000
Zaman Planlaması	r	,820	1	,230	-,207	-,401	,185	-,363	-,312	-,306	-,506
	p	0,000		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Zaman Yönetimi Tutum ve Becerileri	r	,661	,230	1	,289	-,075	-,078	-,101	-,081	,071	,067
	p	0,000	0,000		0,000	0,073	0,061	0,015	0,051	0,087	0,108
Zaman Düşmanları	r	,276	-,207	,289	1	,159	-,304	,185	,168	,239	,306
	p	0,000	0,000	,000		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
ÖDYE Toplam Puan	r	-,297	-,401	-,075	,159	1	,068	,837	,809**	,662	,632
	p	0,000	0,000	0,073	0,000		0,100	0,000	0,000	0,000	0,000
Yüzeysel Öğrenme	r	,018	,185	-,078	-,304	,068	1	-,299	-,281	-,190	-,082
	p	0,674	0,000	0,061	0,000	0,100		0,000	0,000	0,000	0,050
Derinlemesine Öğrenme	r	-,268	-,363	-,101	,185	,837	-,299	1	,782	,460	,396
	p	0,000	0,000	0,015	0,000	0,000	0,000		0,000	0,000	0,000
Çalışmayı İzleme	r	-,225	-,312	-,081	,168	,809	-,281	,782	1	,516	,359
	p	0,000	,000	0,051	0,000	0,000	0,000	0,000		0,000	0,000
Çaba Yönetimi	r	-,139	-,306	,071	,239	,662	-,190	,460	,516	1	,505
	p	0,001	0,000	0,087	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000		0,000
Düzenli Çalışma	r	-,279	-,506	,067	,306	,632	-,082*	,396	,359	,505	1
	p	0,000	0,000	0,108	0,000	0,000	0,050	0,000	0,000	0,000	
	N	580	580	580	580	580	580	580	580	580	580

ZY ile öğrenme ve ders çalışma yaklaşımlarını etkileyebilecek değişkenlerin çeşitlendirilmesi açısından konuya ilişkin yeni çalışmalar planlanabilir.

Araştırmanın Etik Yönü

Bu araştırmanın uygulanabilmesinde ve gerekli verileri toplamak için; Ege Üniversitesi Tıbbi Araştırmalar Etik Kurul'undan onay (13.01.2022 tarih, 22-1T/2 karar no ve E-99166796-050.06.04-640051316 sayı), dekanlık ve bölüm başkanlıklarından da yazılı onam alınmıştır. Ayrıca, araştırmada kullanılan ölçek yazarlarından da mail yolu ile onayları alınmıştır. Anket uygulanan öğrencilerden araştırmanın amacı açıklanıp, gerekli bilgiler verildikten sonra Bilgilendirilmiş Gönüllü Olur Formu kullanılmış ve yüz yüze ortamda onayları alınmıştır. Araştırma tüm yazılı izin ve gerekli onaylar alındıktan sonra uygulamaya konulmuştur.

5. Referanslar

1. Sainz, M.A, Ferrero, A.M, Ugidos, A, Time management: Skills to learn and put into practice, *Education & Training*, 2019, 61(5), 635-648.
2. Akgül, B.M, Karaküçük, S, Boş zaman yönetimi ölçeği: Geçerlik-güvenirlik çalışması. *International Journal of Human Sciences*, 2015, 12(2), 1867-1880.
3. Kibar, B, Fidan, B, Yıldırım, C, Öğrencilerin zaman yönetimi becerileri ile akademik başarıları arasındaki ilişki: Karabük Üniversitesi. *Uluslararası İşletme ve Yönetim Dergisi*, 2014, 2(2), 136-153.
4. Erdul, G, Üniversite öğrencilerinin zaman yönetimi becerileri ile kaygı arasındaki ilişki, Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, 2005.
5. Akay, B, Ayhan, R, Orhan, R, Öcalan, M, Üniversite öğrencilerinin serbest zaman yönetimi ile teknoloji bağımlılık düzeylerinin incelenmesi, *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2023, 9(1), 71-84.
6. Çağlıyan, V, Güral, R, Zaman yönetimi becerileri: Meslek yüksekokulu öğrencileri üzerine bir değerlendirme, *Karamanoglu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 2009, 9(2), 174-189.
7. Kuşçu Karatepe, H, Özcan Yüce, U, Öztürk Yıldırım, T, Zaman yönetimi: Üniversite öğrencileri üzerinde bir araştırma, *Bartın Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 2020, 11(21), 1-21.
8. Khia H, Using automated time management enablers to improve self-regulated learning. *Active Learning in Higher Education*, 2019, 23(1), 3-15.
9. Durmaz, M, Hüseyinli, T, Güllü C, Zaman yönetimi becerileri ile akademik başarı arasındaki ilişki, *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 2016, 5(7), 2291-2303.
10. Sezen, A, İlahiyat fakültesi öğrencilerinin zaman yönetimi becerilerinin incelenmesi, *Akademik Bakış Dergisi*, 2013, 38, 1-18.
11. Smythe, J.A.F, Robertson, I.T, On the relationship between time management and time estimation, *British Journal of Psychology*, 1999, 90(3), 333-347.
12. Yılmaz, D, Goncagül, G, Hemşirelik bölümü son sınıf öğrencilerinin zaman yönetimi becerilerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. In: Yılmaz D (ed) 4. Uluslararası bilimsel araştırmalar kongresi (14 – 17 Şubat 2019 / Yalova) (UBAK) bildiri tam metin kitabı 6 tıp ve sağlık bilimleri, 1. baskı Doğanhan Yayıncılık, Yalova, 2019, s 317-324.
13. İşcan, S, Pamukkale Üniversitesi öğrencilerinin zaman yönetimi becerilerinin akademik başarıları üzerindeki etkisi, Denizli Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2008.
14. Erdem, R, Pirinççi, E, Dikmetaş E, Üniversite öğrencilerinin zaman yönetimi davranışları ve bu davranışların akademik başarı ile ilişkisi, *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2005, 7(14), 167-177.
15. Alay, S, Koçak, S, Validity and reliability of time management questionnaire, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2002, (22), 9-13.
16. Baykut Öteleş, Ş, Üniversite öğrencilerinin zaman kullanma becerilerinin akademik performans üzerine etkisi: Sakarya Üniversitesi örneği, *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 2018, 5(8), 12-21.
17. Garcia-Ros, R, Perez Gonzalez, F, Hinojosa, E, Assessing time management skills as an important aspect of student learning. *School Psychology International*, 2004, 25(2), 167-183.
18. Başak, T, Uzun, Ş, Arslan, F, Hemşirelik yüksekokulu öğrencilerinin zaman yönetimi becerileri, *TAF Preventive Medicine Bulletin*, 2008, 7(5), 429-434.
19. Yılmaz, A, Aslan, S, Örgütsel zaman yönetimi, *Çukurova Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 2002, 3(1), 25-46.
20. Mattick, K, Dennis, I, Bligh, J, Approaches to learning and studying in medical students: validation of a revised inventory and its relation to student characteristics and performance, *Medical Education*, 2004, 38(5), 535-543.
21. Oreopoulos, P, Patterson, R.W, Petronijevic, U, Pope, N.G, Low-touch attempts to improve time management among traditional and online college students, *Journal of Human Resources*, 2019, 57(1), 1-43.
22. Amir, L.R, Tanti, I, Maharani, D.A, Wimardhani, Y.S, Julia, V, Sulijaya B, Puspitawati, R, Student perspective of classroom and distance learning during COVID-19 pandemic in the undergraduate dental study program Universitas Indonesia. *Medical Education*, 2020, 20(1), 392.
23. Entwistle, N, McCune, V, Hounsell, D, Approaches to studying and perceptions of university teaching-learning environments: concepts, measures and preliminary findings. <https://www.etl.tla.ed.ac.uk/docs/ETLreport1.pdf>, 2002 (erişim tarihi: 30 Ekim 2023).
24. Nonis, S.A, Hudson, G.I, Performance of college students: Impact of study time and study habits, *Journal of Education for Business*, 2010, 85(4), 229-238.
25. Svartdal, F, Grom Saele, R, Dahl, D.I, Nemtcan, E, Gamst-Klaussen, T, Study habits and procrastination: The role of academic self-efficacy. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 2022, 66(7), 1141-1160.
26. Rabia, M, Mubarak, N, Tallat, H, Nasir, W, A study on study habits and academic performance of students, *International Journal of Asian Social Science*, 2017, 7(10), 891-897.
27. Topkaya, N, Yaka, B, Öğretmen, B, Öğrenme ve Ders Çalışma Yaklaşımları Envanteri'nin uyarlanması ve ilgili yapılarla ilişkisinin incelenmesi, *Eğitim ve Bilim*, 2011, 36(159), 1300-1337.
28. Babacan, E, Küçükosmanoğlu, H.O, Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin zaman yönetimi becerileri, *e-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2015, 6(2), 36-50.
29. Eroğlu, Ç, Koca Kutlu, A, Hemşirelerde internet bağımlılığı ve zaman yönetimi ilişkisinin belirlenmesi, *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 2020, 7(2), 110-116.
30. Smith, S.N, Miller, R.J, Learning approaches: examination type, discipline of study, and gender, *Educational Psychology*, 2005, 25(1), 43-53.
31. Lake, W, Boyd, W, Age, maturity and gender, and the propensity towards surface and deep learning approaches amongst university students, *Creative Education*, 2015, 6(22), 2361-2371.
32. Kaya, H, Kaya, N, Öztürk Pallos, A, Küçük, L, Assessing time-management skills in terms of age, gender, and anxiety levels: A study on nursing and midwifery students in Turkey, *Nurse Education in Practice*, 2012, 12(5), 284-288.
33. Dalli, M, Academic success as a function of gender, class, age, study habits, and employment of college students, *Educational Research and Reviews*, 2014, 9(20), 1090-1096.
34. Çakmak, B, Ortaokul öğrencilerinde teknoloji ile kendi kendine öğrenme ve ders çalışma öz yeterlilik algısının incelenmesi, İstanbul Maltepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, 2020.
35. Chan, K, Hong Kong teacher education students' epistemological beliefs and approaches to learning, *Research in Education*, 2003, 69, 36-50.
36. Uysal, N, Sözeri, E, Selen, F, Bostanoğlu, H, Hemşirelik bölümü öğrencilerinin zaman yönetimi becerileri ve yaşam doyumlarının

- belirlenmesi, *Hemşirelik Akademik Araştırma Dergisi*, 2017, 3(1), 30-36.
37. Eranlı, A.K, Özcan, M, Lise öğrencilerinin boş zaman yönetimi becerisinin incelenmesi, *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2018, 6(6), 779-785.
38. Erdamar Koç, G, Öğretmen adaylarının ders çalışma stratejilerini etkileyen bazı değişkenler, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2010, 2010(38), 82-93.

<http://edergi.cbu.edu.tr/ojs/index.php/cbusbed> isimli yazarın CBU-SBED başlıklı eseri bu Creative Commons Alıntı-Gayriticari4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.

